

MAGYAR NÉP

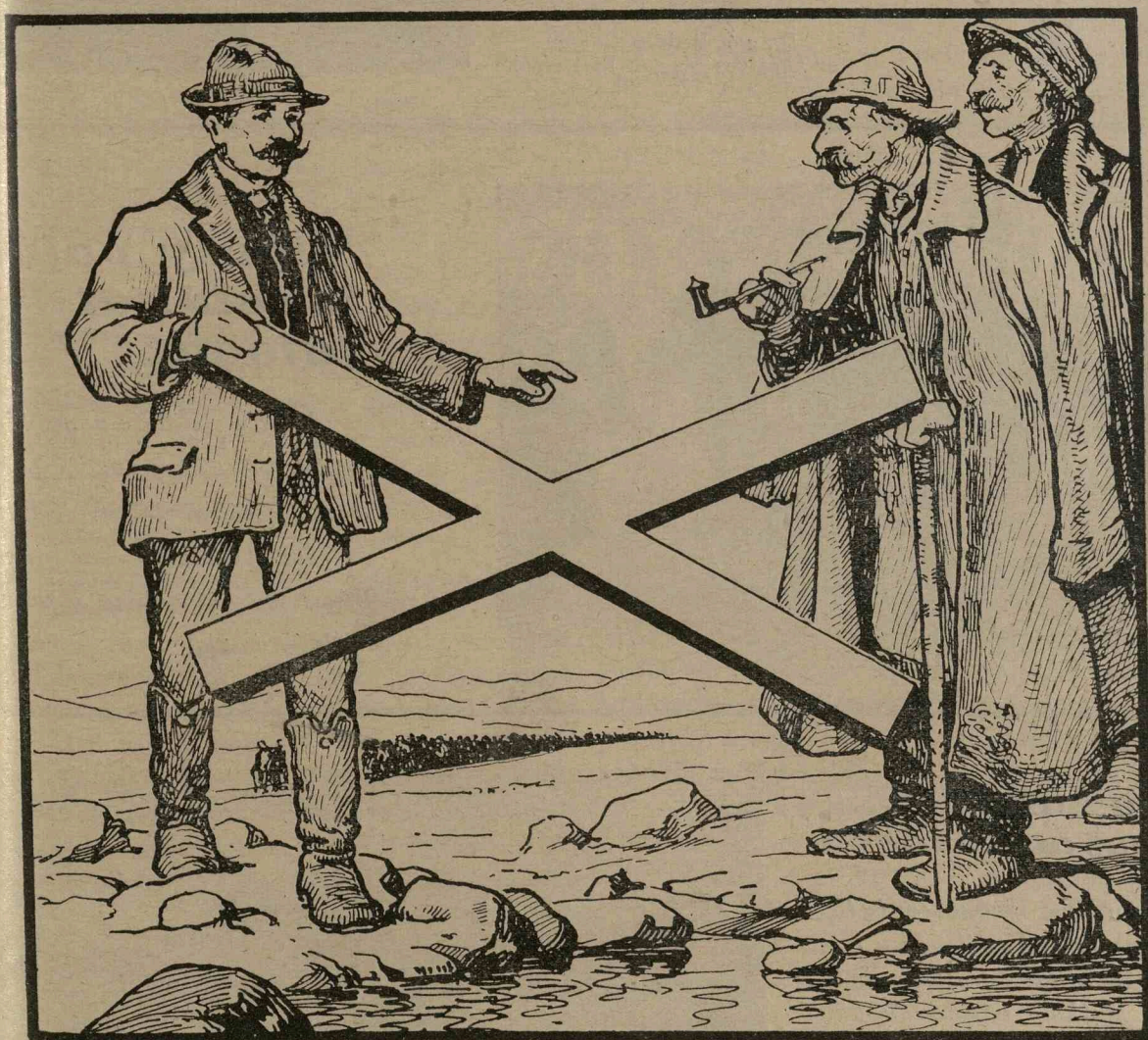
KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— I.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Strada Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Négy év múlva.

Mihály: Mit dolgozol, János sógor?

János: Előszedtem a magyar választási jelt, a mi kedves sokszorozó jelünket, nem rozsdásodott-e meg négy év alatt?

Mihály: Aztán megrozsdásodott-e?

János: Dehogyan rozsdásodott! Olyan szépen, hivogatóan ragyog ez most is, mint az égen — a vezérsillag!

Készülődés a választásokra.

A küszöbön álló választásokkal kapcsolatban dr. gr. Bethlen György elnöklete alatt az Országos Magyar Párt kolozsvári központjánál napok óta beható tanácskozások folynak. Az Elnöki Tanács és az Országos Intézőbizottság tagjai, az elnök vezetése alatt, minden körülmény mérlegelése után határoznak a sorsdöntő helyzetben.

Dr. gróf Bethlen György,
az Országos Magyar Párt elnöke

Mihály vajda iskolákat látogat.

Mihály vajda nagy kísérettel meglátogatta a bukaresti középiskolákat. Képünk a róla elnevezett fiú gimnázium meglátogatása alkalmával ábrázolja.

Nagy árvíz Magyarországon.

Borsod megyében a Sajó folyó megáradt és huszezer holdnyi területet öntött el. Miskolc városának külső részei és sok község házai víz alá kerültek. Képünkön Miskolc egyik külvárosát mutatjuk be, ahonnan a lakosságot csónakok és tutajok segítségével mentették ki az áradatból.

Magyar egység és győzelmi akarat jegyében indult meg a Magyar Párt választási küzdelme

Az egész országban lázas izgalommal kezdődtek meg a választási előcsatározások. Megtörténtek a jelölések s az új jelöltek felkeresik a választókat s mindent ígérnek, ami addig a választók képzeletében élhetett. Sajnos, az ígéretekben legszegényebbek a magyar képviselőjelöltek lesznek, mert nekik csak a kockázatos munka, lőtás-futás, kisemberek ügyes-bajos ügyeinek elintézése jut s ők nem merithetnek a hatalom aranyhordójából. Róluk valóban el lehet mondani, hogy nemzetük napszámosai és egyben hősei is.

A Magyar Pártban is lázas tevékenységgel dolgoznak s központi irányítás mellett megindult a választási propaganda mindenütt, ahol magyarok élnek. A magyar képviselőjelöltek választóiknak most sem ígérhetnek mást, mint azt, hogy lelkiismeretesen és becsületesen dolgoznak s mindent elkövetnek a jövőben is, hogy az itt élő magyarság érdekeit az elnyomó törekvésekkel szemben megvédelmezzék. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy *a magyar egység sohasem volt olyan erős, mint napjainkban. Az utolsó évek pörölycsapásai elválaszthatatlan, tömör egységgé kovácsolták a magyarságot.* Habár a Magyar Párt egysége ellen úgy a hatalom mindenkorai képviselői, valamint az ellenzéki pártok vezérei s az ugynevezett „vidéki hatalmasságok” is mindent megmozgattak, örömmel kell megállapítanunk, hogy *minden kísérlet csufos kudarcba fulladt s az Országos Magyar Párt sziklakeményiségén minden többantó szándék széttört.* Erre az egységre hivatkozhatnak a magyar képviselőjelöltek s joggal kérhetik a magyar választóktól, hogy a közelgő választásokon is bátran és öntudatosan viselkedjenek, mutassák meg politikai fölényüket, iskolázottságukat s egy nagymultú nép minden politikai erényét.

Nem ok nélkül hivatkoztunk az Országos Magyar Párt töretlen egységére és szilárdságára. Ha végigtekintünk a román pártokon, csak azt látjuk, hogy mindenütt szakadás, széthuzás és áldatlan viszálykodások jelei mutatkoznak. Még az a liberális párt, amely négy év óta uralmon van és ismét a

kebeléből alakították meg az új kormányt, még az sem egységes s állandó viszálykodás tombol az ugynevezett Bratianu Dinu és a Tatarescu csoport között. Régóta nincs összhang a nemzeti parasztpártban, amely az országnak egyik legnagyobb pártja. Most talán legujabb kudarcra miatt egységbe verődik, hogy a közelgő választásokon a liberálisokkal szemben meg tudja magának szerezni a parlamenti többséget. Viszálykodások tépik darabokra a cuzista pártot, ahol Goga és Cuza közt állandó a vetélkedés. Felsorolhatnók itt a kisebb román pártokat is, amelyekben szintén szakadás és egyenetlenség jelei mutatkoznak. Mindez azonban felesleges, mert a napilapok hasábjairól a magyar nép ugyanis mindezekről értesülve van.

Csak még a százszok példájára hivatkozunk, akik szintén két pártra szakadtak s az évszázados szász kisebbség politikai egysége ugyancsak megszűnt. Ezért van nagy jelentősége az Országos Magyar Párt egységének. Ennek az egységnek a jelében vonulnak majd a szavazók az urnák elé. Ha az egész országban élő magyarság megtudta az egységét tartani, bizonyára *a falvakban is egységesen és töretlenül fognak a magyar választók szavazni.* Nem fognak hinni azoknak az ígéreteknek és csábításoknak, amelyekkel ilyenkor a magyar szavazókat elárasztják és arra akarják rávenni, hogy tagadják meg magyarságukat és szavazataikat, kakukmadár módjára idegen pártokra adják.

A múltban elég tapasztalatot szereztünk és tudjuk, hogy a hatóságok, az ellenséges pártok vezetői és kortesei akadályokat fognak felállítani, hogy a magyar szavazók ne juthassanak el a választások színhelyére. Éppen ezeknek a tapasztalatoknak a magyar szavazók nagy hasznát fogják venni, s bizonyára mindent el fognak követni, hogy a nehéz akadályokon keresztül törjenek és szavazataikat leadják az Országos Magyar Párt dült szorzójelére. Ha a magyar szavazók összetartanak és becsületbeli és erkölcsi kötelességüknek tartják a magyar listára szavazni, akkor e jelben győzni fognak. (—s.)

Külföld

Halifax lord Londonban. A világpolitikának ez a nagy érdeklődéssel várt és következményeiben valószínűleg nagy jelentőségű eseménye bekövetkezett Halifax lord, az angol titkos tanács elnöke Németországba utazott s előbb Neurath külügyminiszterrel, majd magával Hitler elnök-kancellárral folytatott megbeszéléseket. Mint már mult heti számunkban jelezzük, a Halifax lord utazása nem volt hivatalos jellegű. Csak általános tájékozódás szerzése volt a célja. Mégis világszerte nagy figyelemmel kísérték a látogatást és épen olyan érdeklődéssel várják a megbeszélés eredményét közlő angol félhivatalos tudósítást, hiszen, ha a megbeszélés komoly tárgyalásnak s annak következményeként megállapodásnak lehet az alapja, ez kezdete lehet a világpolitika megnyugvásának s ezzel a béke megteremtésének.

Ezideig minden közlemény csak találgatás. Ezek közül legérdekesebbek a francia újságoké. Ezek szerint Németország ezuttal nem erőltetné gyarmatai visszaadását, de ezért szabad kezét kérne Közép-Európában. Ez pedig — természetesen a francia újságok szerint — nemcsak Ausztria átcsatolását jelentené, hanem Csehország felbomlását is, mert Németország megszerezné Csehország németlakta, Németországgal határos részét is.

Hogy mi igaz a találgatásokból, azt megmondani nem lehet. De az bizonyos, hogy a megbeszélések Franciaországot is érdeklik, mert a francia miniszterelnököt és külügyminisztert sürgős tanácskozásokra Londonba hívták.

Fasiszta összeesküvés Franciaországban. Egy francia tengerparti kikötő-városban, Dieppe-ben titkos fegyverraktárt fedeztek fel, rengeteg mennyiségű idegen származású fegyverrel és hadiszerrel. Az itt talált nyomon elindulva, a rendőrhatalóságok az ország minden részében s különösen Párisban találtak betonból készült, hasonló módon megtöltött titkos fegyverraktárakat és megállapították, hogy országos összeesküvést szerveztek a fasiszta-rendszerű parancsuralom bevezetésére és a királyság visszaállítására. E feltevést valószínűsíti az a tény, hogy rövid idővel az összeesküvés felfedezése előtt a francia „trónkövetelő” fia Svájcban, a francia határ közelében politikai gyűlést akart tartani. Ezt a szándékát a svájci kormány megakadályozta, de alaposnak kell tartani azt a feltevést, hogy az összeesküvés kitérésével egy időben a trónkövetelő Svájcban bevonult volna Franciaországba és hűveivel királlyá kiáltotta volna ki magát.

Mindaz az összeesküvés felfedezése miatt nem következett be s kérdés, hogy bárminő körülmények között is bekövetkezhetett volna.

Franciaországban különben teljes a rend és nyugalom.

Magyar látogatás Berlinben. Halifax lord elutazása napján érkezett Berlinbe, beismerten politikai tárgyalásra, Darányi magyar miniszterelnök és Kánya külügyminiszter nagy és fényes kísérettel.

Fogadtatásuk nagyon fényes volt s az elhangzott beszédek mindkét oldalról hangoztatták a két ország törhetetlen barátságát és céljaik azonosságát. Német oldalról pedig külön megköszönték a magyar kormány

gondoskodását a magyarországi német kisebbségről, felhíva azt, hogy németsege megőrzése mellett legyen jó magyar honpolgár.

A tárgyalások anyaga — a megoldásra váró külpolitikai kérdéseken kívül — a gazdasági kérdések voltak.

Darányi miniszterelnök, mint földművelésügyi miniszter, több földbirtokot látogatott meg és tanulmányozta a nem rég működő „paraszthitbizományok” (hétsházaezer van ilyen) máris eredményes munkáját, továbbá meglátogatta a tavasszal kivitt magyar mezőgazdasági munkások egy csoportját. Ezek egészen meg vannak elégedve helyzetükkel és ezért Darányi megígérte, hogy jövő tavasszal az eddigi háromezer helyett hatezer munkást fog kiküldeni Németországba, még pedig — kívánságukhoz képest — gyermekekkel együtt.

Háborus frontok. Az elmúlt héten sem a keleti, sem a spanyolországi harctéren nagyobb esemény nem történt, bár a japáni hadsereg — jelentése szerint — tovább nyomult előre a Nanking felé vezető úton.

Anglia és Franco tábornok között a kereskedelmi megbízottak kiküldésével — már majdnem teljesen helyreállt a rendes diplomáciai viszony.

A magyar parlamentben Kánya külügyminiszter egy kérdésre adott válaszában kijelentette, hogy Magyarország elismerte a Franco-kormányt. Ausztria hasonló lépést fog tenni, sőt, külföldi hírek szerint, Románia is.

Szavazzatok e jellel!

Ez a magyar Párt jelle.

A belga király utja. III. Lipót belga király hivatalos látogatásra Londonba érkezett. A pályaudvaron maga VI. György király fogadta és Chamberlain miniszterelnök vezetésével az angol kormány.

A diszebéden mindakét uralkodó hangoztatta országaik törhetetlen barátságát s a belga király kifejezte azt a meggyőződését, hogy, ha Belgiumot valaha megint külső támadás érné, Anglia újra segítségére menne.

Sváje a kommunisták ellen. A rendőri hatóságok megállapítása szerint a svájci kommunisták önkénteseket toboroztak a spanyolországi vörös hadsereg részére. Ez a dolog nagy felháborodást keltett a svájci közvéleményben, amely erélye-

Juhok, szarvasmarhák **májmelelybetegségét** biztosan gyógyítja: **EGGER-féle**

»MONIL«

Olcsó, megbízható, egyszerű kezelés

sen követeli a szövetségtanács-tól a kommunista párt működésének megszüntetését.

Különben a napokban fognak határozni, a svájci alkotmánynak megfelelően: népszavazással arról, hogy a szabadkömvesek működhetnek-e tovább Svájcban vagy nem? Ez a népszavazás fogja megmutatni, hogy mennyire feldult Svájc népe a jobboldali politika felé.

Népművészet és kerti termés. Ez a két — különben rokon — tény a magyar külkeres-

kedelmi statisztikában került egymás mellé. Ugyanis az idén 150 millió lej értékű népművészeti terméket és — gyümölcsessel együtt — 220 millió lej értékű kerti terményt szállítottak ki Magyarországból. Nem kell magyarázni, hogy mit jelent ez a föld népének, pedig ezt csak kezdetnek tekintik, mert e télen eddig az ugyyszólván munkánélkül töltött időt is be akarják kapcsolni a népi termelő munkába.

Mentsük meg a templomot és az iskolát!

Nagyjelentőségű, egyházi gyűlések folytak le Kolozsváron. Ezeknek eseményeiről számolunk be alábbi cikkeinkben, abban a sorrendben, ahogyan időrendben lefolytak.

1. Építő munka nehéz időkben.

November 18-án, nagy érdeklődés mellett ült össze az erdélyi róm. kath. Egyházmegyei Tanács közgyűlése, az Igazgatótanács évi jelentésének megtárgyalására. A közgyűlést *Vorbuchner* Adolf dr. püspök nyitotta meg, emelkedett szellemű beszéddel, melyben irányt jelölt a ma annyira szükséges keresztény alkotó társadalmi munkára. Ez a közgyűlés annyiban is fokozott érdeklődésre tarthatott számot, mert az Egyházmegyei Tanács ezuttal új előadót is választott. *Dr. Boga* Alajos kanonok személyében a nyugdíjba vonult *Dr. Balázs* András helyébe. Az új előadó lelkes hangú beszédben ismertette a feladatokat, melyek tevékenységében vezetni fogják.

A közgyűlésen az egyházmegye szellemi és anyagi élete széles megtárgyalás anyagát képezte. Az iskoláztatás terén természetesen most is sok a nehézség és a sérelem. Főként

az elemi iskolák helyzete nehéz, s ezt a helyzetet, legtöbbször a kormányzat jobb elgondolása ellenére, az alsóbb tanügyi szervek még nehezebbé igyekeznek tenni. Az iskolák bezárása, működési engedélyük elvonása vagy megtagadása miatt állandó küzdelem folyik még mindig, holott a hitvallásos, felekezeti iskolák már eléggé be bizonyították, hogy komoly munkásai az ország békés fejlődésének. A felekezeti iskolák tanítói már bírják az állam nyelvét, s fokozott kötelességűdással tesznek eleget az előirt rendeleteknek. Nem kis sérelem azonban a még folytonosan kísértő névelemzés, mely nem kis mértékben járult hozzá ahhoz, hogy a magyar anyanyelvű elemi iskolák növendékeinek létszáma elszomorító apadást mutat.

Mindez azonban nem lehet ok arra, hogy kisebbségi magyar tanügyi politikánk az anyanyelvünket fenntartó és ápoló iskolák feladására gondoljon. Nem is gondol. Az Egyházmegyei Tanács közgyűlése ennek a felfogásnak ezuttal is nyomatékosan kifejezést adott. De a pusztá határozat egymagára nem elég. Az iskolákat fenn kell tartani, ami állami jelentősebb támogatás nélkül évről-

évre nehezebbé válik. Népünk anyagi áldozatosságának erőpróbája most érkezett el igazán. Az elemi iskola valamennyiünké, de elsősorban mégis csak népünké, mely a legszükségesebb szellemi ismereteket innen szerzi meg. Valamennyi kisebbségi keresztény népnek két irányban kell az áldozatosságra példát mutatnia: a templom (az egyház) és az iskola felé. Ez a két erős bástyánk van még a folytonos küzdelemben, melyek szellemi és anyagi fentmaradásukért folytatnunk kell.

Ezek a hangok esendültek ki a közgyűlés értékes felszólalásaiból, s nem is kétséges, hogy a bennük foglalt intelmek termékeny talajra találnak értelmes magyar népünk lelkében.

(---dr.)

2. Püspöki iránymutatás.

November 20-án tartotta meg az Erdélyi Református Egyházkerület közgyűlését Kolozsváron. A közgyűlésre kétszázöt kiküldött érkezett az Egyházkerület különböző részeiből.

Vásárhelyi János püspök imája után gr. Teleki Arctur egyházkerületi főgondnok a közgyűlést megnyitotta. Majd Illés Gyula dr. tanügyi előadó felolvasta jelentését az egyházkerületi képviselő választásokról, a tisztviselő változásokról és más folyó ügyekről.

Nagy érdeklődéssel hallgatta végig a közgyűlés Vásárhelyi János püspöki jelentését. E jelentésből megtudtuk, hogy a református anyaszentegháznak több mint félmillió lelket kell irányítania. Nem könnyű feladat egy ilyen nagy tömeget hitében, nyelvében és valláserkölcsei erőben megtartani. Mindig fontos volt ez a munka! A mostani körülmények között azonban még fokozottabban szükséges, bár sokszorosan nehezebb is az egyház építő és megtartó munkája.

Vásárhelyi püspök részletesen beszámolt az egyház helyzetéről és egyidejűleg tervszerű irányítást adott a további munkára.

Örömmel állapíthatjuk meg a püspöki jelentésből, hogy a református egyház az iskolai nevelés munkáját nélkülözhetetlen alkotó résznek tekintette vallásos életrendjében. Hiszen mindnyájan átérezzük a püspökkel együtt, hogy ahol iskolánk megszűnnek, vagy veszélybe kerülnek, ott megrendül templomaink alapja is.

Szükségesnek látja Vásárhelyi püspök, hogy a lelkipásztor minden téren vezetője legyen hiveinek. A lelkipásztornak nemcsak papi, hanem társadalmi munkát is kell kifejeznie. Szomorúan értesültünk a püspöki jelentésből, hogy az egyke rendszer egyes vidékeken mind általánosabban jelentkezik. Minden kálvinista magyar embernek át kell éreznie azt a veszélyt, amit az egyházra jelent az egyke-rendszer által okozott veszteség. Ezzel kapcsolatban kitért a püspök a vegyes házasságok kérdésére is. Hangsúlyozta, hogy a református egyház a vegyes házasságot önmagában nem kárhozhatja, az a házasság azonban, amelyik valamelyik fél hittagadásán épül fel, nem lehet áldásos.

Az egyházkerületi közgyűlés második napján, vasárnap, november 21-én sor került az ifju papok felszentelésére. Az ünnepélyes istentiszteleten dr. Gönczy Lajos theologiai igazgató mondott beszédet és a lelkészi hivatás sok nehézségére hívta fel a fiatal papok figyelmét. A felszentelést Vásárhelyi János püspök és dr. Tavaszy Sándor püspök-helyettes végezték, majd az esperesek adták áldásukat az életbe kikerülő tizenhárom ifju lelkészre.

Vasárnap délután Vásárhelyi püspök előnökletével a református tanárok tartottak gyűlést és megalakították a tanárok egyesületét.

Most, az egyházkerületi közgyűlés lezajlása után, örömmel állapíthatjuk meg azt, hogy az erdélyi reformátusok parlamentje a ráknéhezadó terhek és nyomások közepett is, hivatásának magaslatán áll. Megelégedéssel tapasztaltuk, hogy mennyi méltósággal, mérséklettel és higgadtsággal sikerült a közgyűlésen a legégetőbb és leglényegesebb kérdéseket is megtárgyalni s azokban egyhangú határozatot hozni.

Ifj. dr. Vékás Lajos.

Rheuma ellen

<p>Togal-tabletták biztosan gyógyítanak: Rheumát Köszvény Ülőidegszabát</p>	<p>Idegfájdalmakat Spanyolnáthát Fejfájást és Hűléses betegségeket</p>
---	---

Ha több mint 7000 orvos, klinika és kórház önként beküldött közgyűzőleg hitelesített irása a Togal kitűnő hatását igazolja, Ön is teljes bizalommal használhatja. A Togal az Ön házi gyógyszeréi közül se hiányozzék. Gyógyszertárakban és drogériákban.
 Lei 52.-, 130.- (és Lei 12.-).

Mihalache tervezetéből, mint-hogy a nemzeti parasztpárt nem jutott kormányra, nem lesz semmi. Nem fájlalhatjuk, mert az ígéret őszinteségében kértelkednünk kell. Kormányváltozások idején ugyanis a különböző pártok elnökei nem fukarkodnak ígéretekben. Mikor aztán az ígéretet tevő párt kormányra kerül, megfélekedzik megígért kötelezettségeiről. A Mihalacheval szemben táplált gyanunkat megerősíti, hogy kormányzási programjának egyik sarkalatos tétele volt, hogy az elmagyarosított románokat viszarománosítsa.

Bomlás a Vaida-pártban. Vaidának a kormánnyal kötött egyezménye csak részben váltott ki helyeslést a vajdisták körében. Vaida elhatározása a legnagyobb bonyodalmat Kolozsmegyében okozta. Hatieganu Emil egyetemi tanár, aki Vaida leghűségesebb párthive volt, kilépett a vajdisták sorából és visszatért a nemzeti parasztpártba. Hatieganu Emil kilépése nagyon feltűnő, mert a liberális pártnak a vajdistákkal kötött választási egyezményének következtében Kolozsmegyében a kormánylistát úgy szerkesztették meg és tették le a bíróságnál, hogy annak élén Hatieganu Emil neve állott.

ságnál, hogy annak élén Hatieganu Emil neve állott.

Uj prefektusok. Lapunk előző számában közöltük, hogy az új kormány belügyminiszterének utasítása alapján az összes prefektusok helyükön maradtak. A kormányváltozást követő hűten azonban kisebb változások történtek a prefektusok sorában. Így Kolozs, Brassó és Naszód megyék új prefektusokat kaptak.

Szavazzatok e jellel!

E jelben rejlik az erő!

Örvendetes ígéret.

Hozzá vagyunk szokva, hogy kormányváltozások idején az új kormány és különösen az új kormány feje megértő hangon nyilatkozik a kisebbségekről és barátságos hangon szól a kisebbségekhez. Sajnos, az eddigi tapasztalatok alapján megállapíthatjuk, hogy a kormányváltozás és a választások hangulatában megszületett nyilatkozatok a gyakorlatban keveset érnek. A választások után rendszeren feledésbe mennek. A mostani nyilatkozatot azért tartjuk nagy jelentőségűnek, mert a kisebbségi magyarság, amint azt több kiváló vezetője is kijelentette, őszinte szívvvel óhajtja a többségi állampolgárokkal való békés együttműködést. Ennek ellenében csupán azt kívánja és kéri, hogy kisebbségi jogait ismerjék el.

A kormány ujjaalakulása után Tatarescu miniszterelnök kiáltványban fordult Románia lakosságához. A kiáltványban fontos részt szentelt a kisebbségeknek és a kisebbségi kérdésnek. A kiáltvány megállapítja, hogy a román elem elsőbrendűségének biztosítására irányuló törekvések nem érintik az itt élő kisebbségek fejlődési lehetőségeit.

A kisebbségek nyelv- és vallásszabadságának a törvények keretein belül való tiszteletben tartása teljesen biztosítva marad.

Ha ezt a múltban tapasztalt eljárásokkal vetjük egybe, a jövőre szóló örvendetes ígéretnek kell tartanunk. A múltban ugyanis sok olyan sérelem érte a magyarságot, amely bizonyítja, hogy a múltban a román elem érvényesülésének biztosítása érdekében sokszor szenvedtek a kisebbségi jogok.

A kiáltvány a kisebbségekhez intézett felszólítást is tartalmaz. Erre vonatkozó részében ezt olvassuk:

„Felszólítjuk ez alkalommal kisebbségeinket, hogy békés együttműködéssel járuljanak hozzá a román állam megerősítésének és előbbrevitelének munkájához.”

A felszólítás olyan köteleességekre figyelmezteti a kisebbségeket, amelyeket magyar népünk mindig tiszteletben tartott. Bizonyára a jövőben sem lesz ez másképpen. — Hogyha pedig a kormány kiáltványában foglalt ígéret is valóra válik, bizonyos, hogy a magyarság munkájából csak haszna származhatik a többségi népnek is.

Olvassátok a „Keleti Ujság“-ot!

• Hírek •

Kivonják forgalomból a 250 lejeseket. A pénzügyminiszter rendeletet adott, hogy a 250 lejeseket vonják ki forgalomból. A 250 lejesek ugyanis nagyon sok bajt és kellemetlenséget okoznak a pénzforgalomban. A 250 lejesek kivonása után helyettük új 100 és 50 lejes pénzeket bocsátanak ki.

Jók az állam bevételei. Az állam bevételei november első husz napjain egy és negyed milliárd lejnyi összegre rugtak.

Levonások nélkül fogják folyósítani a köztisztviselők fizetését. 1933-ban a gazdasági viszonyok általános romlása következtében a köztisztviselők fizetését törvénnyel leszállították. A különböző címeken esz-közölt összes leszállítások a fizetéseknek csaknem negyedrészt tették ki. A köztisztviselők küldöttsége megjelent a pénzügyminiszter előtt és kérte, hogy szüntessék be a levonásokat és a tisztviselőknek folyósítsák azt a fizetést, amit 1933. évig kaptak. A pénzügyminiszter megígérte, hogy december-től kezdve a köztisztviselők fizetésüket levonás nélkül fogják kapni.

Szent-Györgyi tanárnak tudományos intézetet építenek Szegeden. Szegeden tudományos intézetet fognak építeni, hogy abban Szent-Györgyi Albert tanár tudományos kutatásokat folytasson. A Nobel-díj nyertesét egyébként Szeged városa díszpolgárává választotta és egy szép lakóházat adott ajándékul neki.

Felállítják a nemzeti pénzverdét. A hivatalos lapban megjelent a rendelet-törvény, amely a nemzeti pénzverde felállítását szabályozza. A rende-

let-törvény értelmében a nemzeti pénzverdének kizárólagos joga lesz a fém pénz készítésére. Ezenkívül a nemzeti pénzverde fogja előállítani az állami, megyei és községi hatóságok részére szükséges bélyegzőket és pecsétnyomókat. A nemzeti pénzverde ellenőrizni fogja a vésnököket és a vésnökli tevékenységet. Ezenkívül külön ügyosztályt állít fel a pénzhamisítás leküzdésére. Ennek az ügyosztálynak az lesz a feladata, hogy tájékoztassa a közönséget az esetleges hamisítványok biztos felismerésének módszereiről.

Mit kell tudni a vasúti sorompókon át történő közlekedési szabályokról? Az államvasutak igazgatósága szigorú rendeletben szabályozta a vasúti átjárókon való közlekedést. A rendelet szerint mind a gyalogosok, mind a járműveken utazók a vasúti átjáróknál, a sorompó előtt meg kell, hogy álljanak és meg kell győződniük arról, hogy a pálya szabad-e? Ha a sorompó le van engedve, önhatámulag kinyitni nem szabad. Hogyha a sorompó le van en-

gedve, a vasúti átjárón áthaladni nem szabad. A sorompókon való átkelés szabályain kívül szabályozta a vasut igazgatósága a töltéseken való közlekedést. A rendelet értelmében a vasúti töltéseken sem gyalog sem lóháton nem szabad járni. A vasúti töltéseken való átkelés csak azokon a helyeken szabad, ahol vasúti átjárók vannak. Akik a fenti rendelkezésekkel nem tartják be, 10 naptól egy hónapig terjedő fogházbüntetéssel és 500—1500 lejig terjedő pénzbüntetéssel sújtják.

Épül az új Zeppelin. A Zeppelin léghajó amerikai szerencsétlensége óta a Zeppelin-járatokat beszüntették. A németek most új óriás léghajót építenek, amely minden eddigi Zeppelin-nél nagyobb és erősebb lesz. Az új léghajót olyan gázzal fogják megtölteni, amely nem gyúlékony és így nem következhetik a léghajón robbanás.

Nyomtalanul eltűnt emberek. Ezzel a címmel rendkívül érdekes cikk foglalkozik a rejtélyes módon eltűnt híres emberekkel a *Tolnai Világlapja* új számában.

Mit vásároljunk családjunk és gyermekeink részére karácsonyra?

Magyar nyelvű

„SPCIAC” zsebnaptár 1938 évre

Mert a törvények és rendeletek labirintusában kalauzol, gazdag statisztikai adattárával és hasznos tanácsaival, valamint tanulságos cikkeivel tájékoztat, útbaigazít és nevel. Rendkívül gazdag Sport-rovat!

Ara: Szerkesztőségünk útján (a pénz előzetes beküldése ellenében):

Vászonkötésben: 40 lej helyett 25 lej,

Bőrutázasban: 45 lej helyett 30 lej,

Lux-bőrben: 65 lej helyett 55 lej.

Vidékre 10 lej ajánlási költséggel több.

„DIÁK-zsebkönyv”-et 1937—38 iskolai évre

mert hasznos számtani, irodalmi és tudományos vonatkozású ismeretek gazdag tárával — játszva — nevelő hatást gyakorol gyermekeinkre. Különböző feljegyzésekre alkalmas táblázatok. — Gazdag Sport-rovat.

Ara: vászonkötésben — külső arany nyomással Lei 20.—

Vidékre 10 lejjel több.

Hat példányt portómentesen szálltunk, a pénz előzetes beküldése ellenében.

Az Ember tragédiája előadására készülnek egy angyal földi színházban. Rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a *Déliabó* új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Nagy vihar volt a Fülöp-szigeteken. A Fülöp-szigeteken napokig óriási vihar pusztított. A vihar egész falvakat seprte el a föld színéről. A borzalmas orkánnak nyolevan halálos áldozata van. A vihar következtében hetvenezer ember maradt hajlék nélkül. A vihar által okozott kár több százmillió dollárt kitevő összegre rug.

Munkásszerencsétlenségek a bányavidéken. A Nagybánya melletti kereszthegyi bányában Marosán László bányászt egy szikladarab leütötte. Kórházban ápolják. A Fernezelyi állami kohóban egy ólomtömb összetörte Pop Coriolan fiatal munkás lábait. Kórházban ápolják.

Vasúti szerencsétlenséget okozott a sűrű köd Angliában. Angliában nagyon sűrű köd bénította meg a forgalmat. A köd következtében több forgalmi baleset történt. Egy személyvonat gyorsvonattal ütközött össze. Szerencsére csak kisebb sebesülések történtek.

Zavarok a párisi világkiállítás körül. Közöltük lapunkon, hogy a párisi világkiállítást jövő évben is meg fogjuk nyitni. Ezzel kapcsolatban az angol kormány közölte a francia kormánnyal, hogy Anglia nem fog résztvenni a jövő évben megnyíló párisi világkiállításán.

Tűz Szatmármegyében. Jéder községben Bruna György igazgató-tanító csürjében az ottfelejtett viharlámpától tűz támadt. A lángok elhamvasztották a gépszint, magtárt és istállót. A kár kétszázötvenezer lej.

Bolgár komitácik támadása. Bolgár komitácik átléptek a határon és megtámadtak egy törököt. Egy határrendőr a török segítségére sietett, a bolgár komitácik azonban vasdoronggal leütötték. A támadók elmenekültek és a határrendőrt súlyos sebével kórházba szállították.

Olasz repülőgépgyár épül Bulgáriában. A bulgár kormány egyezséget kötött egy olasz repülőgépgyárral, hogy Szófia közelében létesítsen repülőgépgyárat. Az olasz gyár katonai utasszállító gépeket fog készíteni nemcsak Bulgária, hanem az összes európai országok számára. Főképpen arra számítanak, hogy Törökország fog az új repülőgépgyárban nagyobb arányu megrendeléseket tenni.

Megbüntetik a kontárokkal dolgoztató magánszemélyeket. Az ipar és kereskedelemügyi minisztérium intézkedett, hogy a jövőben ne csak a kontárokat, hanem azokat a magánszemélyeket is büntessék meg, akik kontárokkal dolgoztatnak. Remélik, hogy ezáltal a közönség óvakodni fog attól, hogy kontárokkal dolgoztasson.

Nem járnak előadásra a kolozsvári Gazdasági Akadémia diákjai. A kolozsvári Gazdasági Akadémia diákjai régóta elégedetlenkednek, mert sérelmesnek tartják magukra nézve a felsőoktatásról szóló új szabályzatot. Az akadémiai hallgatók

több emlékiratot intéztek a rektori hivatalhoz, azonban kérésüket nem hallgatták meg. Ilyen előzmények után a diákok elhatározták, hogy az előadásokat addig nem fogják látogatni, amíg a rektori hivatal és a tanári kar együttesen nem intézkedik a sérelem orvoslásáról.

A vasut igazgatósága új mozdonyokat rendel. A vasut igazgatósága közelebről tartott ülésén elhatározta, hogy ötven új gyorsvonati mozdonyt rendel. A rendeléseket belföldi gyáraik fogják kapni.

Heves végtagfájdalmakat, bágyadtságot, fejfájást és kábultságot, mely nálam erősebb meghülésnél rendszeresen jelentkeznek, évek óta állandó jó eredménnyel gyógyítja az azonnal alkalmazott Togal-tabletta.

Őszi ültetésre

Gr. Teleki Arvéd faiskolája
Draşov, posta: Cunja
jud. Sibiu ajánl: Jonathan,
Ontario London,
Török Bálint, Batul,
Arany Pármen, Boskoop szépe

alma csemetéket

Rákóczy, Ageni
szilva ringló,
nagygyümölcsű eper
és ribizke folyton-
termő málnatöveket
tiz és száz darabon-
ként előnyös árban.

Most jelent meg!

Simon Sándor: „Karácsony örömei”

Kirjákné, Kovács Emma: „A jószívű Mikulás”

Két kitűnő karácsonyi gyermekszindarab együtt csak 20- lejt. Megrendelhető a Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt.-nál Cluj, Str. Baron L. Pop 5., mely a pénz előzetes beküldése esetén a könyvet portómentesen szállítja.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZASZ FERENC

Munkarend a kertben.

A tél nem jelent pihenőt a kertész számára. Nagyon sok olyan munkát kell elvégeznie, amelyek a jövő évi termés biztosítása érdekében nagyon fontosak. Sorra vesszük a munkákat, amelyeket a kertben el kell végezni.

A konyhakertben.

A zöldséges kert beosztási tervét elkészítjük, vigyázva arra, hogy a növények váltakozó sorrendben kerüljenek az egyes táblákra. A kert felásását vagy felszántását jó mélyen végezzük, hogy a földet minél nagyobb rétegben lazítsuk át. Ez azért szükséges, mert a téli fagy így alaposan átjárja a talajt és feltárja az abban levő hasznos tápanyagokat. Szükséges azonban azért is a mély talajmunka, mert a gyökeres kerti növények csak kellő módon fellazított talajban fejlődnek kifogástalanul. Rá kell mutatnunk továbbá a trágyázás nagy fontosságára. Jó érett *istállótrágyát* vagy *keveréktrágyát* használunk a konyhakert trágyázására. A háztartásban összegyűlt *hamu* és *korom* kiváló trágyaszerek, ezeket is felhasználjuk a talaj megtrágyázására.

Szétnézünk a pincében elrakott zöldség körül. Ha a zöldség romlanék, gondosan átválogatjuk és vigyázunk arra, hogy egér vagy más állatok ne okozzanak kárt az elrett zöldségben.

A diszkertben.

Az élelő növények elszáradt ágait levágjuk. A kényesebb növényeket lombbal vagy fenyőgallyal letakarjuk, hogy télen a fagy ne tegyen kárt bennük. Az élelő növények töosztás útján jól szaporíthatók. Az elosztott és újból elültetett töveket alapos öntözés után meleg lombtakaróval látjuk el, hogy télen át ne fagyjanak, ki- és begyökeresedjenek.

A rózsákat csak akkor szabad elfedni, ha erősebb fagy következtében a rózsák levelei leperegtek. A lombosan elfedett rózsák nagyon gyakran rosszul telelnek. Különböző

gombabetegségek léphetnek fel télen vagy pedig a következő év tenyész ideje alatt. A diszbokrokat kiritkitjuk és az elszáradt ágakat től eltávolítjuk. Vigyázunk a diszbokrok visszavágásánál, mert egyes diszbokrok az ágvégeken hozzák nyílásaikat. Ezeknek visszavágását nem szabad ősszel végezni, hanem csak tavasszal, virágzás után. Ilyen bokor például az orgona. Ültethetünk most szabadföldi ibolyát cserepekbe. Nem tulságosan meleg szobában tartva az ibolya karácsonyra szépen kinyílik.

A gyümölcsöskertben.

Mindenféle gyümölcsfát és gyümölcsbokrot a talaj lefagyásáig lehet ültetni. A szakszerűen végzett őszi ültetésnek a tavaszi ültetéssel szemben sok előnye van. Egyetlen hátránya, hogy nagyon hideg tél esetén az őszi ültetésű gyümölcsfák közül a kényesebbek kifagynak. Megfelelő óvintézkedéssel azonban ezt meg lehet akadályozni. Elültetés után az elültetett fák vagy bokrok tövét földdel félméter magasságban fel kell hantolni és így kell védeni azokat a fagy kártételétől. A fák ültetésénél a leggyakoribb hiba, hogy azokat mélyen ültetik. A mélyen ültetett fa nagyon nehezen ered meg, hogyha meg is fogamzik, lassan fordul termőre, vagy elpusztul. *Ezért ültetéskor vigyázzunk arra, hogy a fák elültetéskor öt-tíz centivel magasabban álljanak új helyükön, mint a faiskolában voltak.* A talaj megüledése után néhány hét alatt, legkésőbb tavaszra annyira lesüllyednek, hogy eredeti helyzetüknek megfelelően helyezkednek el a talajban. Hangsúlyozzuk, hogy kisebb hiba a fákat magasabban ültetni, mint ahogy a faiskolában állottak, mintha mélyre ültetjük azokat. Ültetés után általában metszést alkalmazunk a fákon. A metszés célja, hogy a fa koronáját összhangba hozzuk a gyökérzettel és a fácska táplálkozását biztosítsuk. Az elültetett fákat gondosan megöntözzük és végül a

tövüket félméter magasságban porhanyó földdel felhantoljuk, hogy a téli fagy ne ártson a gyökereknek.

Nyulrágás ellen a fiatal fák törzsét be kell kötni, mert a nyulak sokszor már a hó lehullása előtt megkezdik pusztító munkájukat. Kötözésre alkalmas a szalma, kóré és

nád. De kiválóan beválik bármiféle papír is. A legvékonyabb ujságpapír is biztos védelmet nyújt.

A gyümölcsfa védelem és gyümölcsfák metszésének munkálatait is megkezdjük és fagymentes napokon rendszeresen folytatjuk.

Mételykór.

A legelőkről istállóztatás alá kerülő juhaink igen nagy része mételyes. Az akácfalevélhez hasonlatos májmétely sok apró tojást termel, melyek február és június hónapok között igen elszaporodnak a legelőkön és különösen esős időben apró vékony férgescskék kelnek ki be-

lölük. Ezek a férgescskék egy kis csiga testébe furakodnak, majd gazdájukat elhagyva, rátapadnak a legelő füvére. Így kerül a métely legelés útján a juhok gyomrába, majd onnan a májba és az epe vezetékébe. A bekerült métely a májat és epét megnagyobbítja, megkeményíti, étvágytalanságot lesóványodást és gusásodást okoz. Az állat szemhéja megdagad, gyap-

ja megszárad és kihull. Az epe nem a belekbe, hanem a vérbe ömlik, ami sárgaságot idéz elő. A szarvasmarhák a juhokhoz hasonlóan szintén megkapják a mételyt, kezelésük azonban a juhokétól annyiban tér el, hogy a juhok csak egyetlen Distos exprest kapnak, míg a marhák többet, élősúlyuk arányában.

Gazdarejtvény

1.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2.

--	--	--	--	--	--

A felső sor 13 és az alsó 6 kockáját megfelelő betűkkel kitöltve két olyan világhírű szer nevéét kapjuk, mely minden juh és szarvasmarhátartó gazda számára teljesen nélkülözhetetlen és semmivel sem pótolható.

Könnyebb megfejtés miatt közöljük, hogy: ha a helyesen kitöltött 2-ik sort elolvassuk, a nyert szó két betű különbséggel hasonlít ahhoz a valamihez, melyet diszes csákóba szoktak tüzni.

Az első sor első 6 betűje azonos a második sor megfejtésével, míg az utánnajövő hét betűből álló szóval jelölik a gyorsvonatnál gyorsabb vonatot.

A megfejtéseket Japán is be lehet küldeni a Szerkesztőség címére. A mindkét sort helyesen megfejtők között sorhuzás útján döntjük el, hogy ki kapjon ingyenesen 15 darabot az első és 2 darabot a második szerből.

Idén kevesebb bor termett, mint tavaly.

A földművelésügyi miniszteriumban a beérkező jelentések alapján megállapították, hogy idén tizenötezer vagon borral termett kevesebb, mint a tavalyi esztendőben. Tavaly hetvenötezer vagon bor termett, idén hatvanezer.

Be fogják tiltani a zab kivitelét.

Minthogy idén a zab termése gyengén sikerült, a világpiacon zab iránt nagy kereslet mutatkozik. A hadviselő államok lovak abrakolására sokat vásárolnak, ezért a zabkészletek Romániában nagyon megapadtak. Erre való tekintettel azzal a tervvel foglalkoznak, hogy megtiltják a zab külföldre való szállítását.

Fellendítik az állatkivitelét.

Utóbbi időben az állatkivitel nagymértékben csökkent. A kormány beható tanulmányozás tárgyává teszi, hogy miképpen lehetne a megakadt állatkivitel újból fellendíteni? Minden valószínűség szerint Románia a jugoszláv és csehszlovák kormánnyal fog olyan egyezményre lépni, amely lehetővé teszi az állatkivitel fellendülését.

Nagy érdeklődés mutatkozik a nagybányai gyümölcs iránt.

Nagybánya vidékének gyümölcstermése iránt a külföldi piacon állandóan fokozódó érdeklődés mutatkozik. Eredetileg az volt a feltevés, hogy ezer vagon gyümölcsöt fognak Nagybánya vidékéről külföldre szállítani. Később aztán kiderült, hogy ennél sokkal nagyobb mennyiség fog külföldi kivitelre kerülni. Már eddig közel ezer vagon almát szállítottak

külföldre. A belföldi piac is érdeklődik a nagybányai alma iránt. Eddig közel kétszáz vagon almát vásároltak belföldi kereskedők. Érdekes, hogy a belföldi kereskedők jobbat fizetnek az almáért, mint a külföldi szállítók.

A külföldi vevők közül első helyen Németország és Csehszlovákia állanak. Németország kétszáz, Csehszlovákia négyszáz vagon almát vásároltak a Bánnyavidéken. Figyelemre méltó, hogy míg a vegyes almáért a csehek például különként három és fél lej fizettek, addig a Jonathán almát különként 7-10 lej közötti áron vásárolták. Figyelmeztető, hogy a gyümölcs-telepítések alkalmával ezt a kiváló fajt részesítsük előnyben és igyekezzünk minél többet ebből a fajtából telepíteni. Erre való tekintettel lapunk egyik közelebbi számában ismertetni fogjuk a Jonathán almát.

Leszállítják az olajtermékek árát.

A legfelsőbb gazdasági bizottság elrendelte, hogy az olajtermékek árát szálítsák le. A benzin, petróleum, gáz és fűtőolajok ára rövidesen olcsóbbá válik. Petróleummal a leszállítás literenként körülbelül féllejnnyi lesz.

Terményárak Kolozsváron.

Buza 545, árpa 420, zab 485, kukorica 330-350, mák 2300 lej mázsánként.

Általános drágulás a szatmári piacon.

A szatmári piacon a gabonaárak emelkedtek. Különösen a buza ára ért el magas színvonalat. Az árak a következők voltak: Buza 500, árpa 410, zab 420-430, napraforgó 460-470, kukorica 280-290 lej mázsánként.

Edzeni kell a szobanövényeket.

A szobanövényeket ősszel edzeni tanácsos, hogy a viszonagságos téli időjárást és a változó, de többnyire szélsőséges szobahőmérsékletet jobban állják. A eserepes növények edzésének egyetlen módja van: fokozatosan sülyedő őszi hőmérsékletet felhasználni. tulkapásait egyensúlyozni és a növényeket addig hagyni a szabadban, míg csak lehetséges. Persze, résen kell lenni és ismerni kell egyes fajták hőigényét. A növények a szobában hamar elkényesednek s ezért a kellőképp nem edzett, vagy korán betelepített kényesebb fajták nem bírják ki a telet. Az említett módon edzés alá vett példányok levelei és hajtásai megkeményednek, az egész növény jó zömök, edzett lesz. Előfordulhat az is, hogy a fagyok korán köszöntenek be és a növényeket okvetlenül be kell vinni. Ha azonban az idő még tartósan enyhére fordul, inkább vigyük ki őket néhány napra, sőt kevés növényvel akár naponta is meg lehet tenni, hogy délelőtti napsütésre kivisszük, majd estefelé ismét a szobába hordjuk, hogy a dér, vagy fagy és őszi eső ne ártsanak. Tanácsos azonban a eserepeket megjelölni, és a növényeket a könnyű őszi napon úgy elhelyezni, hogy mindig ugyanabba a helyzetbe álljanak. A növény ugyanis leveleivel igyekeznek mindenkor úgy elhelyezkedni, hogy a napfényt előnyösen kihasználhassa. Ha a eserep helyzetét naponta változtatjuk, a növény kénytelen mindig új és új helyzetbe fordulni leveleivel és ez a mozdulatlan növénynek - vi rágnak nagy megerőltetésébe, erőpocsékolásába kerül.

Művelődési mozgalmak.

Nagy érdeklődést keltett a Magyar Népkönyvtár jubileumi pályázata.

Nemrégiben meghirdetett pályázatunkra egyre több válasz érkezik olvasóink köréből. Észrevehetőleg mindenki igyekszik bár egy lapon kifejezni véleményét és óhajtásait.

Örömmel vettük a pályázók válaszát arra a kérdésre, hogy milyen könyvet szeretnének olvasni a meglévő sorozatból. Ezen kívül, különösen nagyra értékeljük olvasóink válaszainak azt a részét, ahol a Magyar Népkönyvtár jövő feladatairól írnak. Nem akarjuk a későbbi pályázók véleményét befolyásolni, ép ezért ezuttal nem közöljük, hogy az eddigiek leginkább milyen irányu könyveket szeretnének látni az 1938-as sorozatban, de annyit már jelezhetünk, hogy a legtöbb óhajnak engedve, már készítjük az új kiadványok tervezetét.

Az utóbbi napokban a következő válaszok érkeztek:

Ujlaki Nagy Sándor Mezőköbölkut, Deák János Zerénd, Fazakas Mihály Disznajó, Ifj. Bálint Ferenc Bánffyhad, Varga Zsigmond Mezőtelegd, Horváth István Pál Mezőkeszű, Mihály János Lózsád.

Kérjük az összes érdeklődőket, hogy minél előbb küldjék be válaszaikat a Magyar Népkönyvtár szerkesztőségének (Cluj, Baron L. Pop 5.).

A jubileumi pályázat feltételei:

I. Olvasók és könyvtárosok számára:

1. Mely könyveket olvasta a Magyar Népkönyvtárából? 2. Milyen úton szerezte be azokat (vásárolta, kölcsönkapta, milyen könyvtárból?); 3. Melyik kötet nyerte meg leginkább tetszését és miért? 4. Mit olvasna el még egyszer? 5. A nem olvasottak közül melyek érdeklik? 6. Milyen tartalmu könyvekkel szeretné szaporítani a Magyar Népkönyvtárát?

II. Könyvtárak vezetői számára.

Az előbbi pontokra beküldött válasz mellett könyvtárak vezetői, gondnokai, stb. küldjék be a következő két pontra is válaszukat: 1. A „Magyar Népkönyvtár”-nak mely kötetei találhatók könyvtárunkban? Hány példányban? Melyek a legolvasottabbak? 2. Az ötvenhárom eddig megjelent kötet közül melyekre lenne még szükség? A leg-

pontosabb kimutatást díjazni fogjuk. Ugyancsak díjat osztunk ki azon könyvtárak vezetői között, akiknek körzetéből az első számú pályázatra leg-
többen küldik be válaszaikat, valamint akiknek körzetében legtöbb a díjnyertes pályázat.

Megjelent!

Dr. Ravasz László:

HAZAFELÉ.

Elmélkedések és imádságok nők számára.

Ara: 200 lej.

Dr. Ravasz László:

HIT ÉS ENGEDELMESSÉG.

Prédikációk, beszédek, cikkek, előadások. 350 oldal.

Ara: 180 lej.

Dr. Nagy Géza:

AKIK KÖSZIKLÁRA ÉPITETTEK,

Előadások, cikkek. Ara: 150 lej.

„ITT AZ ISTEN KÖZTÜNK”.

Bibliaviaszó kalauz. 380 oldal. Ara 28 lej.

LESZAKITHATÓ BIBLIAI TÖMBNAPTÁR
az 1938. évre.

Minden napra igemagyarázatot, imádságot és éneket tartalmaz, falra akasztható, vagy íróasztalra állítható művészi kivitelű kemény hátállal.

Ara: 48 lej.

A ZARÁNDOK ÚTJA.

Irtai, Bunyán János. Olcsó népies kiadás.

Ara: 25 lej.

A MI DALAINK.

Ifjúsági daloskönyv, második bővített kiadás.

Ara: 15 lej.

A MI JÁTÉKAINK.

100 társasjáték leírását tartalmazó könyv.

Ara: 12 lej.

Megrendelhetők: az „Ifjú Erdély” kiadóhivataltól, Cluj, Cal. Marechal Foch 38. Ref. Theologia.

Megjelent a GAZDATUDOMÁNY második kiadása.

Dr. Nagy Endre és Dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

tudjuk biztosítani. A könyv több, mint 600 oldalon foglalkozik a gazdálkodás tudományával és abban mindent megtalál a haladni vágyó gazda. Igyekeznek tehát mindenki sűrűn megszerezni a **Gazdatudomány** című könyvet.

című könyve előfizetőink számára kézbesítési díjjal együtt **30** lei. A könyv bolti ára egyébként 90 lei. Ezen kedvezményes árat csak előfizetőink számára

~ Mulattató ~

ADVENTI DAL.

Várunk világmegváltó Jézusunk.
Olyan beteg, szomorú a szívünk.
Eljött az idők teljessége újra,
Könnyjeink közt könnyörgünk leborulva:
Szállj még le egyszer közibünk!

Várunk világmegváltó Jézusunk.
Oh, mutasd meg magadat minékünk.
Nevedben nézd, ámtók kuruzsolnak,
Szarvuk megnőtt a farizeusoknak,
S száz bűnök árján evezünk.

Várunk világmegváltó Jézusunk.
Ránk szabadultak a bélpoklosok.
A bűnös asszony vezekelni sem mer,
Nem boldog, aki sír, — bár könnyje tenger,
S póruljárnak az alázatosok.

Várunk világmegváltó Jézusunk.
Megint törvény lett a „szemet-szemért“
Kövel dobálódzunk csak, nem kenyérrel,
Tele van a lelkünk gyűlölködéssel
S jaj — nincsen bennünk szeretet!

Várunk világmegváltó Jézusunk.
Olyan beteg, szomorú a szívünk,
Eljött az idők teljessége újra,
Könnyjeink közt könnyörgünk leborulva:
Szállj még le egyszer közibünk.

Szaboleska Mihály.

Mese az erdőről.

'Az erdő tündére egyszer meghallotta az erdő panaszos sóhajtásait s így szólt:

— Mi történt veled? Kire van panaszod, hogy annyit sóhajtozol?

— Senkire, jó tündérke. A madárkák szépen viselik magukat, a mókuskák bizonyosan képeskönyveket nézegetnek oduikban és a kis ibolya sem nyilik már többet.

— De hát akkor mi a bajod?

— Szép szeretnék lenni. Olyan rongyos és kopott már a ruhám. Fehéret szeretnék. A fejemre pedig szép fényes koronát.

— Hm, hm, — szólt a tündérke és elgondolkozott. — Nem tudsz aludni, fiam, ha korona lesz a fejedben. Ej, csak az pihen igazán, ki virágot tűzhet a kalapja mellé.

— De én koronát szeretnék! — zugott az erdő.

— Legyen! — szólt a tündérke és intett a pálcájával.

Zsörtölődve jött elő egy öreg apó valahonnan a levegőből.

— Öltöztess az erdőt fehérbe! — szólt a tündér, — és a fejére tégy koronát!

Hipp-hopp, megtörtént. Az erdő talpig

fehérben csillogott s nagy fényes korona volt a fején.

— Milyen szép vagyok most! — szólt később. — Hej, csak jönnének a madárkák, hogy mulathatnék velük!

A madarak fenn voltak a felhők táján és el akartak szállni messzire.

— Ni, ni, milyen fehér erdő van odalenn, — szólt egy kis madár, — szálljunk le reá.

Leszálltak. De a pompás fehér erdő nagyon hideg volt. Csupa hóból meg zuzmarából volt a ruhája.

— Nem ér ez a pompás, de hideg vendéglátás semmit, — szólt az öreg madár, — szálljunk tovább.

— Milyen szép vagyok most! — szólt később újra az erdő. — Hej, csak jönnének a mókuskák és mulattatnának!

A mókuskák benn ültek a jó mohás oducskákban, mogyorót ropogtattak, ha megtűnt a szundikálást.

— Jó volna kimenni, — szólt egy kis fekete mókus. De a nagyapa, a tapasztalt öreg szürke mókus így szólt:

— Ki ne menjetek fiaim! Az erdő szép most, de olyan kényes, hideg, hogy nem adna nektek egy fél makkocskát sem.

Az erdő csak tovább unatkozott.

— Milyen szép vagyok! — szolt még egyszer. — Hej, csak néznének fel rám a kék ibolyák és mesélnének valamit!

A kék ibolyák ott lapultak a sok barna levél és moha alatt.

— Jó lenne kinézni! — szolt egy kis bimbó.

De a nagy, zöld levél, a tapasztalt öreg anyóka, így szolt:

— Ki ne dugd a fejedet, fiam! Az erdő most kevélységében olyan hideg, hogy rögtön megdermednél.

És a szép, pompás erdő magára maradt. Nem keresték fel sem a madarak, sem a mókuskák, sem az ibolyák, kik mind úgy szerették addig, míg egyszerű volt s csak virágot tűzött kalapja mellé.

Az erdő elhagyatottságában, unalmában

egyre sóhajtozott. Addig, addig, hogy kis prémes bundájában lejött a tündérke.

— No mi baj megint, édes erdőm?

— Vedd el szép ruhámat és koronámat, — susogott az erdő szégyenlősen. — Mit ér a pompa, a fény, ha nincsenek az embernek barátai?

A kis tündér nevetve intett a bötjával. S egy szép derült-arcú kislány, a tavasz, röppent elő valahonnan a levegőből.

— Szedd elő az erdő ruháját s add vissza a régi zöld lombokat és virágokat.

Hipp-hopp, megtörtént és az erdő régi, kedves egyszerűségében fogadta vissza barátait: a dalos madarakat, a fürge mókuskákat és kékszemű ibolyát.

Oh, micsoda vásár lett most! A madarak csipogtak, a mókuskák futkostak, labdázta, a sok lehullott makkal, az ibolya odasimult a tölgy lábához és elmondta neki a legszebb mesét, amit csak tudott.

Jönnek a téli hosszú esték!

Rendelje meg mielőbb a Magyar Népi olvasó gazdasági könyveit.

I. sorozat.

1. Mérnök: A földmérés kis könyve.
2. Valló-Török: A méhtenyésztés vezérfonala.
3. Cs. Lázár László: Mezőgazdasági útmutató.
Első rész: Talaiművelés és trágyázás.
4. Második rész: Növénytermelés.
5. Dr. Szász Ferenc: Mindennapi kenyérünk.
Öt kötet kitűnő gazdasági szakkönyv 110 lej helyett
csak 85 lej.

II. sorozat.

1. Dr. Szász Ferenc: Tanácsadó gyümölcsstermelők számára.
2. Balogh A.: A kisebbségek védelme.
3. Dr. Péter Béla: Csodahatású gyógynövények.
4. Konopi Kálmán: Jó buzából lesz a jó kenyér.
5. Brezrai: A tüzoltás és tüz ellen való védekezés.
Öt kötet gazdasági szakkönyv 105 lej helyett
csak 80 lej.

A két sorozat együtt összesen 10 kötet, 215 lej helyett
csak 158 lej.

A pénz előzetes beküldése esetén portómentesen küldi a Magyar Népi kiadóhivatala Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Apróságok • Adomák

Az amerikai „Halálvölgy” titka.

Az Északamerikai Egyesült Államok nyugati részén annak idején a fehér telepesek gyönyörű völgyet foglaltak el az indiánoktól. A foglalás nagyon könnyen, küzdelem nélkül történt, mert az ott élő indiánok nagyon csenevészek voltak. Az indián ós'akasság nemsokára a foglalás után kipusztult. Az utolsó indián törzsfőnök halála előtt megátkozta a fehér telepeseket. Az indián törzsfőnök átkának tulajdonították, hogy a szép völgyben lakó egészséges emberek napról-napra sorvadtak, hajuk és fogaik kihullottak és 30—35 éves korban meghaltak. Az állatok is nagyon rövid életűek és betegesek voltak a „Halálvölgy”-ébe telepedett telepeseknél. A telepes családok többször kihaltak, azonban mindig újabb bevándorlók telepedtek az olesón megvásárolható birtokokba. Ezek is rövid idő múlva a legnagyobb szenvedések és nyomoruságok között pusztultak el. A völgyben nemcsak a betegségek tizedelték a telepeseket, hanem az éhség is, mert azonkívül, hogy háziállatokat nem lehetett eredményesen tenyészteni, a gabonafélék sem fejlődtek jól és gyenge terméseket adtak.

A „Halálvölgy”-be telepedett emberek szomorú regénye most véget ért. Az Északamerikai Egyesült Államok szövetségi kormánya kiűrtette a „Halálvölgy”-ében levő telepeket és megtiltotta a völgybe való további letelepedést. Tudósok vizsgálják ugyanis meg a völgyben levő természeti viszonyokat. Megállapították, hogy a völgyben uralkodó szomorú állapotoknak nem az indián törzsfő-

nök átka az előidézője, hanem egy különös természeti jelenség. A völgyben levő ásványok sok szelén nevű elemet tartalmaznak. A levegő állandóan tele van szelén tartalommal. Ennek a pornak a belemelésé embernél és állatnál mérgezést okoz és megakadályozza a növények fejlődését. A völgyben fellépett sorvasztó és pusztító betegség tehát szelénmérgezés volt.

Az eset érdekes példája, hogy a tudomány hogyan kell harcolnia a babonával az emberi testi egészségének védelmében.

Nemes Intézkedés.

Innsbruck városában a városi tanács érdekes ujitást vezetett be sokgyermekes családok számára. Az olyan családok, ahol legalább négy gyermek van, adókedvezményben részesülnek. Az ilyen családokkal is ugyanannyi köztisztviselési, viz-, csatorna- és vízdíjat fizetnek, mint más polgárokkal, karácsonykor azonban a befizetett díjak felét visszatérítik. Így a sokgyermekes családoknak módjukban áll, hogy karácsony szép ünnepén gyermekeik számára ajándékokat vásároljanak.

Otszáz kilométer óránkénti sebesség.

Eystoan kapitány, amerikai automobil-versenyző, „Villám sugár” nevű versenyautomobiljával kísérletet tett, hogy túlszárnyalja az eddig elért legnagyobb sebességeket. A kiváló versenyző egy kiszáradt tömör homokján óránként 500 kilométeres sebességet ért el. Az eddig elért legnagyobb sebesség óránként négyszáznegyvennégy kilométer volt.

Kétértelmű távirat.

Az állatkert igazgatója elutaszik. Rövidesen sürgőnyt kap a következő tartalommal:

„A vén majom elpusztult. Verjük meg, vagy várjuk meg, amíg Ön hazajön?”

Fajgalambok,

angol golyvások, rezgő pávák, angol parókások és Carrierék, vetők és komáromiak, német sirályok eladók.

Póstai szétküldés.

Papp M. Cluj, Str. Tebei 4.

Transzilvânia legjobb mezőgazdasági és közigazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatványszámot ingyen küld a
kiadóhivatal: Cluj Str. Baron L. Pop
5. szám.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lei.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lej (orvosi tanácsokért 30 lej), könyvnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beüldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lej is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

F. I. Gyakori eset, hogy olyan emberek, akik nappal nem köhögnek, éjszaka görcsös köhögésben szenvednek. Ennek oka az erős mértékben való cigaretázás, vagy pedig idült orrhurut. Ha a bajt az okozza, hogy erősen cigarettázik, hagyja abba és a kellemetlen baj meg fog szünni. Idült orrhurutnál a helyzet a következő: Nappal az orr válladéka orrfúvás, tüsszentés utján kikerül az orrból és az orrjáratokból. Éjszaka azonban hátrafolyik és köhögési ingert vált ki. Leghelyesebben úgy védekezhetik ez esetben a baj ellen, hogyha este 4 százalékos borsavoldattal orrmosást alkalmaz. A mosóviz legyen langyos.

A. L. A dió vetésével nem késett el. Arra a helyre, ahová diófát szánt, ültessen el 10–15 centiméter mélyen 2–3 diót. Miután tavasszal a dió kicsirázott és fejlődni kezd, a legerősebbet hagyja meg, a többiekét távolítsa el. Megnyugtadjuk, hogy ilyen módon nagyon erőteljes és szép fákat nevelhet. A vetésse nem késett el, mert a dió csak tavasszal fog kicsirázni.

P. L. Nyugodtan öniözze elül tetelt fát a nagyobb fagyok beálltaig. Akkor hantolja fel fővükét, hogy a gyökerek ne fagyjanak meg. Nem igaz, hogy az

öntözött fa hamarabb kifagy, mint az, amelyiket nem öntöznek. Sőt a fenyőfákat például ültetés után, télen át is kell öntözni.

Z. A. Az őszi árpa a legkorábban elvetendő őszi gabonanemű. Ilyenkor nem szabad vetni, mert gyengén kerül a télbe és könnyen kifagy. Az őszi árpát augusztus hónap végén, szeptember elején szokták végezni.

A szerkesztésért izeli

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

M. J. Ratosnya, L. J. Belényesujlak, M. M. Magyarasáros, Sz. G. Szamosdob, M. A. Bözödjfal, B. I. Gyulavarsánd, B. K. Dálnok.

Előfizetőinkhez! Előző számunkban tudomására adtuk előfizetőinknek, hogy az 1938. évi könyvnapot, amely „Erdélyi Magyar Naptár” címen jelenik meg, december közepén lesz készen s mindazon előfizetőinknek, akik f. év végéig számítva beküldték az előfizetési díjat, teljesen ingyen megküldjük. Előfizetőink közül többen közölték velünk, hogy december elsejéig nem tudják beküldeni a díjat, azonban december hó folyamán feltétlenül rendezik hátralékaikat, s kérték, hogy naptárunkat az ő részükre tartsuk fenn, mert feltétlenül kiegyenlítik hátralékaikat. Ezen érdeklődőknek, valamint minden hátralékos előfizetőnek tudomására hozzuk, hogy könyvnapotunkat azoknak is megküldjük, akik később fizetnek, azonban csak azon esetben, ha az előfizetési díj tényleg befolyik kiadóhivatalunkhoz. Tehát ha valaki december második felében fizet, a könyvnapotunkhoz szintén hozzájut, azonban később, illetőleg csak akkor, amikor az első szállítmány szerkesztését befejeztük. Felhívjuk tehát minden hátralékos figyelmét arra, hogy gondoskodjék a díj beküldéséről, mert ha hamarabb beküldi

a f. év végéig szóló díjat, annál hamarabb hozzájut szép kiállítású és nagy terjedelmű könyvnapotunkhoz.

N. L. szobafestő Eszternek. Az előfizetési díjat fizesse ki háromszék megyei megbízottunknak akkor, amikor községében megfordul.

D. G. A. Molnárok Lapja címe: Cluj, Str. Iuliu Caesar 14.
A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: **B. M. Szókefalva** 155, **P. L. Bósháza** 150, **Elesdről** **R. J. 150, P. A. 150, K. Gy. Monostor** 155, **L. K. Majlátfalva** 155, **K. B. F. Köröskisjenő** 155, **F. S. Marosludas** 155, **A. P. Bögöz** 155, **I. A. Berend** 155, **K. M. F. Varsole** 150, **Hj. N. S. Vadász** 150, **M. B. Abuesa** 155, **Sz. J. M. é Arapaták** 155, **K. A. Székelyudvarhely** 155, **Sz. E. Bikfalva** 155, **K. E. Kányád** 50, **K. M. Kissolymos** 155, **P. M. Enlaka** 155, **Sz. M. Alsórákos** 155, **M. J. Mezőpetri** 300, **P. V. Nagybánya** 155, **D. J. Felsőbánya** 155, **K. J. Szamoskrassó** 155, **I. P. Obéba** 85, **N. I. Radnót** 155, **A. G. Kiskapus** 305, **K. J. Datk** 155, **Id. B. L. Hegyközszentimre** 300, **M. J. Géres** 155, **P. G. Nagybánya** 155, **A. L. Póka** 450, **V. M. F. Magyarfenés** 155, **R. J. Aninoasa** 155, **H. P. Bokszeg** 155, **Sz. P. Gelence** 155 Lei.

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Állástkeresők részére 20 szóig 40 lej. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jelíges leveleket csak a portó beküldése esetén továbbíthatunk. Ugyisint az érdeklődésekre is csak úgy adunk választ, ha a válasz lev. lapot mellékelik vagy bélyegben küldik be a portó költséget.

Eladó Marosludason egy telek házzal és gyümölcsösrel, továbbá 16 holdból álló birtok. Cím: **Atkány Ferenc Ludas** ind. Turda.

Önállóan főző mindenestől kóstolják a gyermektelen családhoz azonnalra, esetleg újévre. Cím: **Henter János erdőmérnök-inspektor Sebes-Alba.**

Finnország függetlenségének huszéves ünnepe

A világháború és a világháborút követő orosz forradalom sok kis nemzet szabadságát adta vissza. A magyarokkal rokon finn nemzet, amely orosz fennhatóság alatt élt, 1917. december 6-án mondta ki függetlenségét. A nevezetes évfordulót fényes ünnepek keretében tartják meg Finnországban. Rendkívül

érdekes képünk 1917. december 6-án készült a függetlenség kimondásának ünnepélyes pillanatában. Az asztalfőn ül Svinhufvud, az első köztársasági elnök. Balkézről tőle Kallio, jelenlegi államelnök foglal helyet. Tőle balra Onni Talas, Finnország jelenlegi budapesti követe ül.

Meghalt MacDonald.

Ramsay MacDonald, kiváló angol államférfiú meghalt. Négyyszer volt Anglia miniszterelnöke. Egyszerű skót földműves családból származott, nagy tehetségének és érde-

mes munkásságának köszönhető, hogy a politikai életben a legmagasabb polcig fölemelkedett. MacDonald az angol munkáspárt vezére volt. Politikáját a békéért való küzdelem jellemezte.

Tanuld meg!

Nem szabad a cérnát elharapni.

Sok nőnek rossz szokása, hogy a cérnát foggal harapja el. A cérnának foggal való el-

harapása veszedelmes, rossz szokás. Az elharapás alkalmával gyakran megsérülnek a fog idegei, sőt el is szakadhatnak. Ez súlyos fogbetegségekre, sőt a fogak elvesztésére vezet.

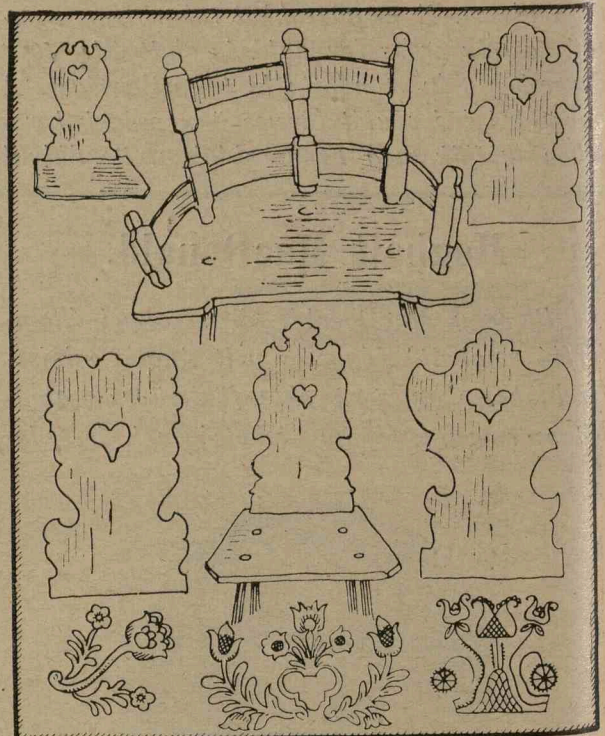
Gyengül a nap, árny mögötte,
A mezőt már dér ütötte.
Künt a hűvös, — bent a meleg,
A Magyar Nép nyújtja neked.

Hogyan védekezzünk az állatok száj- és körömfájás betegsége ellen?

Németországban azt a tapasztalatot tették, hogy az állatok, amelyeknek a vérében lúgos anyagok vannak, nem kapják meg a száj- és körömfájás betegséget. Rendszeresen az úgynevezett savanyu vérű állatok kapják meg a betegséget. Ebből a tudományos megállapításból kiindulva, egy német gazda érdekes módon védte meg állatait a fertőzés-től. A betegség közeledésének hírére hasított körmű állatainak szódaport adott be. Egy felnőtt állatra naponta 2—3 evőkanál szódát számított. Az állatok a különös ízű szódát (kettedszénsavas nátrium, amit gyomorégés

ellen szoktak használni) nem szívesen vették be. A bajon úgy segített, hogy az abraktakarmányhoz vegyítette.

A magyar disztés alapformái.

Ujabbán nagyon követésre méltó példák fordultak elő: városi emberek falusi butorokat csináltatnak és ezzel adnak különös zamatot berendezésüknek.

Néhány széktámlát mutatunk be mintának, egy kényelmes karosszéket és székre való disztéseket, melyeket festhetünk, vagy faraghatunk.

Ellenpárti vélemény.

— A képviselőjelölt miután befejezte mondókáját, lábujjhegyen lépkedve távozott a gyűlésről.

— Miért lábujjhegyen?

— Nehogy felébredjen a hallgatóság.